

1867—72, var det største Beløb, der paalignedes i et enkelt Finansaar, ca. 2,670,000 Kr. Jeg tror derfor, at det nu at gaa til mere end det tredobbelte af dette Beløb og straks paalægge en Formue- og Indkomstskat af dette Omfang, maa anses for i højeste Grad betænkeligt, og det hvad enten man tager Hensyn til Skatteyderne eller til Statskassen og de finansielle Krav, som kunne blive stillede til den. Formue- og Indkomstskat har hidtil altid været betragtet som den Reserve, Staten kunde ty til under vanskelige Forhold, og det vilde være højst betænkeligt paa et Tidspunkt, da der slet ikke kan siges at være finansiell Nød til Stede for Statens Vedkommende, at gaa til en Formue- og Indkomstskat af et saadant Omfang, at man derved faktisk vilde forbruge denne Reserve. Det har derfor forekommet mig, at allerede det Beløb af lidt over 5 Mill. Kr., som blev foreslaaet af den forrige Regering, snarest maaske var lidt højt til en Begyndelse, men jeg tror i ethvert Tilfælde, at man ikke let bør gaa ud over det Beløb, som er blevet foreslaaet af de foregaaende Regeringer, men at man bør søge at afpasse de Krav, der stilles til Statskassen, de Byrder, der skulle paalægges den, efter Hensynet til et saadant Beløb af Formue- og Indkomstskat, som er rimeligt og passende. Hertil kommer endnu et Hensyn. Dersom denne Formue- og Indkomstskat indføres særlig med det for Øje, at de direkte Statsskatter nu for Tiden ikke fordele sig ligeligt og retfærdigt mellem de forskellige Klasser af Befolkningen, vil man ved at gaa til en Indtægts- og Formueskat af ca. 5 Mill. Kr. kunne søge at tilvejebringe den Ligelighed, der stræbes efter, medens man ved at gaa ud over dette Beløb, særlig naar man gaar til 8 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr., vil gaa langt derud over og kun vende den Ulighed, der nu er til Stede, om i modsat Retning af, hvor den nu er. Det maa erindres, at de direkte og indirekte Statsskatter netop skulde søge at supplere hinanden saaledes, at der gennem de indirekte Afgifter tages Hensyn til den større Velstand og Skatteevne. Nu er der vistnok ingen Tvivl om, at Byerne her i Landet udrede en forholdsvis større Del af de indirekte Skatter end Landdistrikterne, og vel saa meget mere, at det netop svarer til den større Formueskat, som menes at være til Stede der. Hvad man kan forlange af de direkte Skatter, er kun, at de ramme nogenlunde ligeligt — thi absolut Ligelighed kan selvfølgelig aldrig opnaas — i Forhold til Folketallet. Dette er nu ikke Tilfældet; de direkte Statsskatter fordele

sig nu, saa vidt som det er muligt at opgøre det — ganske korrekt kan Opgørelsen naturligvis aldrig blive — saaledes at der af Byerne bæres omtrent mellem 31 og 32 pCt. og af Landdistrikterne 68 til 69 pCt., saaledes at de bære en større Andel end den, som svarer til Folketallet. Gaar man derimod til det af Skattekommissionen foreslaaede, vil man komme til at vende Forholdet i den Grad om, at Byerne omtrent komme til at svare 58 pCt. og Landdistrikterne kun ca. 42 pCt., medens Forholdet mellem By- og Landbefolkningen omtrent er som 68 til 32. Ved vor Formue- og Indkomstskat paa omtrent 5 Mill. Kr. ville Byerne komme til at svare omtrent 43 og Landdistrikterne 57 pCt. Altsaa vil man allerede ved dette Forhold lægge forholdsvis mere paa Byboerne end paa Landboerne. Men jeg mener, at man ikke vil kunne opnaa nogen fuldstændig Lighed i disse Forhold, og saa længe der kun er en forholdsvis ringe Forskel til Stede, maa man se bort derfra. For mit Vedkommende vil der altsaa ikke være nogen Betænkelighed ved at gaa til dette Beløb; men jeg vil have den største Betænkelighed ved at gaa derud over, og jeg vil af de anførte Grunde meget bestemt advare det høje Ting imod at gaa videre ved Indførelsen af en ny Skat som Formue- og Indkomstskatten.

Naar jeg har betonet disse to Hovedpunkter, kan jeg gentage, hvad jeg allerede ved anden Lejlighed har udtalt, at for saa vidt kommer selve Spørgsmaalet om Skattens Form og Skikkelse for mig i anden Linie. Dermed vil jeg ingenlunde have udtalt, at dette Spørgsmaal for mig er af underordnet Betydning eller mere eller mindre ligegyldigt. Tværtimod lægger jeg megen stor Vægt paa, at en Indkomst- og Formueskat til Staten ved sin Gennemførelse har en saadan Form og Skikkelse, at den ikke fra første Færd vækker almindelig Uvillighed og Misfornøjelse ved haarde, strenge og ubillige Bestemmelser, og i det hele fremtræder under saa lempelege Former og saa lidet følelig, som det lader sig gøre.

Af de foreliggende Forslag maa jeg ubetinget foretrække det Forslag om en Formue- og Indkomstskat, som jeg har udtrykt i mit tidligere forhandlede Forslag; men jeg har ogsaa haft al Grund til at tro, at dette Tings Flertal stillede sig paa det samme Standpunkt, og at man ikke vilde kunne tiltræde Folketingets Forslag; thi i den sidste af dette Tings Udvalg afgivne Betænkning angaaende en Indkomst-